

Emlâk ve Eytam bankası kanunu

(Resmî Ceride ile neşir ve ilânı : 3/VI/1926 - Sayı : 389)

No.

844

BİRİNCİ MADDE — Her biri ellışer lira itibarî kıymetinde dört yüz bin sehme münkasem yirmi milyon türk lirası sermaye ile berveçhiâti hukuk ve imtiyazatı haiz olarak bir Emlâk ve Eytam bankası Türk anonim şirketi teşkili için Hükûmete mezuniyet verilmiştir.

Şirketin müddeti doksan dokuz senedir Merkezi idaresi Aankara şehridir.

İKİNCİ MADDE — Bankanın maksadı teşekküllü bina ve üzerine bina inşa olunacak arsa sahiplerine ikrazatta bulunmaktır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Banka, heyeti umumiyeden verilecek mezuniyet üzerine Meclisi idare kararile on milyon liraya kadar tahvilât çıkarmak hakkına maliktir. Bundan fazla miktar için Hükûmetin muvafakatı alınmak lâzımdır. Fakat hiç bir zaman tahvilât miktarı ikraz matluplarının yekûnunu geçemez.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bankanın sureti teşekkül ve idaresine ait hususat nizamnamei esasisi ile tayin olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Eytam sandıklarının mevcut mukutu ve bundan sonra, tahsil edilecek ve terekeden hasıl olacak mebalığ bankaya Devletin zamâmı altında hesabı cari suretile tevdi olunur.

ALTINCI MADDE — Bu mevduattan Eytama ait kısmına hesabı cari suretile senevî yüzde yedi buçuk faiz ve sermayedarana, tediye edilmiş sermaye üzerinden tevzii muktazî faiz çıkarıldıktan sonra, bankanın mütebaki temettüatı safiyesinden yüzde on beş hisse verilir.

YEDİNCİ MADDE — Mevcut Eytam sandıkları muamelâtının tasfiyesine ve nukut ve hesabatının bankaya devrine ve bunlara müteferri sair hususların tesbit ve teminine Adliye ve Maliye vekilleri mezundur.

SEKİZİNCİ MADDE — Maliye vekâleti bankanın sermayesine on milyon lira vazî ile iştirak eder. Bu taahhüdünü Devlet emlâkinden bu kıymette bir miktarın bankaya devri suretile ifa eder. Şu kadar ki devredilen emlâkin satış bedeli on milyon liraya baliğ olmazsa noksanını yine emlâk devri suretile ikmal eyler.

DOKUZUNCU MADDE — Bankanın bilûmum muhaberât ve murasalâtı posta ve telgraf ücretinden mafuvdur.

ONUNCU MADDE — Bankaya ait ikraz ve istikraz ve tevdiat muamelâtile teminat ve merhumatın fıruhtu muamelâtından ve bunlara müteallik her nevi evrak ve senedattan iane namile para vesair bir gûna harç ve resim alınmayacaktır.

Resmî damga kanunu mucibince zaten mafuv bulunanlardan başka zirde muharrer evrak ve senedat dahi damga resminden mafuvdur:

1 - Müstakırlardan her biri için bin **kuruş** veya **dun** miktarı havi ikrazat senedat ile bu miktara kadar zanimeten edilecek ikrazat için yazılan şerhler,

2 - Banka namına tanzim olunan tasarruf senedatı,

3 - Bankaca ahzolanan dipozito ve tevdiat makbuz ilmühaberlerle bunların red-diyat senedatı,

4 - emvalin müzayedesinde talipler tarafından pey olarak bırakılan nakit dipozitoları mukabilinde verilecek makbuz ilmühaberleri,

5 - Bankaca idare edilen emvali gayrimenkule icar mukavelenameleri ve bunlara yazılan kefalet şerhleri.

ON BİRİNCİ MADDE — İkrizat, şehremanetleri ve belediyeler hudutları dahilindeki bilûmum mebani ve arsaların teminat iraesile merciinden alınacak senedlerin bankaya tevdiî halinde yapılır.

ON İKİNCİ MADDE — Teminat gösterilen mahal üzerinde mebni ve mağrus bulunan veya sonradan ilâve ve ihdas ve gars edilen ebniye ve eşcar ve krum o mahalle tebean teminat gösterilmiş hükmünde tutulur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Banka teminat olarak kabul ettiği mahal üzerindeki hukuk ve imtiyazını alacağı ile beraber tapu marifetile ve medyunun rizasile ve senet emre muharrer ise rizasına müraacaat etmeksizin ahara devredebilir. Medyun dahi teminat gösterdiği mahallî kısmen veya tamamen yine teminat olarak kalmak şartile ve bankanın rizasile deynini havale kabul eden kimseye ferağ edebilir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bankanın ikrazdan mütevellit ve senede merbut matlubatı, hüküm istihsaline hacet kalmaksızın, yazılan müzekkereler üzerine ait olduğu senedin iraesile iktifa olunarak icra daireleri marifetile tahsil olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Vadesi hulûl ettiği halde deynini tediye etmeyen medyuna icra dairesi marifetile ihbarname tebliğ olunur. İhbarnamenin tarihi tebliğinden itibaren bir hafta zarfında tediyei deyn olunmadığı surette teminat gösterilen mahal icra dairesince bir ay müddetle bilmüzayede satılarak faiz ve masrafile beraber mecmuu deyn tahsil olunur. İşbu müddeti müzayede hiç bir vehile temdit olunamaz.

ON ALTINCI MADDE — Banka teminat gösterilen emvalden tamamile istifayı matlup edemediği takdirde mütebaki alacağı için bir gûna hüküm istihsaline hacet kalmaksızın medyunun diğer menkul ve gayrimenkul emvaline müraacaat edebilir.

ON YEDİNCİ MADDE — Bankaya terhin edilen bina ve arsaların ahara icar edilip edilmediği ve edilmiş ise müddeti icaresi banka ile medyun tarafından bir zabıtname ile tesbit edildikten sonra, medyunların bilâhara bankanın muvafakatı tahririyesi haricinde bankaca ahara icarı, bankanın hukuk ve imtiyazını ihlâl etmez. Ve bundan dolayı medyunlar ile müstecirlerin müzayede, ihale ve tahliye muamelelerini talika salâhiyetleri olmaz.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Banka medyunların müzayedeye çıkarılan emvali gayrimenkulelerini tefevvüz edebilir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Medyunların vefatı veyahut ahvali şahsiyelerince tebeddül vukuu, yukarıdaki maddeler hükümlerinin yapılmasına mâni olmaz. Vefat eden medyunların varisi ve ashabı intikalden kimsesi olmasa bile, bankanın alacakları kâmilten istifa edilmedikçe, teminat gösterilmiş mala gerek beytülmal ve gerek evkaf mütevellileri müdahale edemez.

YIRMİNCİ MADDE — Bankaya müteallik icra muamelelerinin her hangi bir

kısmı aleyhinde olursa olsun medyun veya şahsı âhar tarafından vukubulacak itirazlar ve açılacak davalar, ıera muamelesini tehir etmez. Ancak ihaleden evvel medyun, deynini veya vâdesi hulûl etmiş kısmını faiz ve masrafla birlikte öderse, müzayede muamelesi iptal olunur.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Bankaya müteallik dava ve muameleler, mahkemeler ve dairelerce müstacel mevaddan sayılır.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Emlâk ve eytam bankası matlûbatından dolayı devairi icraye nezdinde vaki olacak takibat müruru zamanı kateder.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Meclis idare azasının adet ve sureti intihabı ve müdiri umuminin tayini nizamnamei esaside tesbit olunur. Banka Meclisi idare azasının sülüsü Adliye vekâletince intihap edilir. Ancak mebuslar Meclisi idarede aza olamazlar.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Emlâk ve eytam bankası Türk anonim şirketi, Türkiye umum emlâk bankası imtiyazını almak üzere, beş sene müddetle hakkı hiyara maliktir.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Bankanın sureti umumiyede teftiş ve mura kabesi Maliye vekâletine aittir.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükmü neşri tarihinden muteberdir.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükmünü icraya Adliye ve Maliye ve Ticaret Vekilleri memurdur.

22 mayıs 1926

<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	23 - V - 1926 tarih ve 1/896 No. lı tezkere ile
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cumhuriyet Riyasetinden mevрут tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	30 - V - 1926 ve 1/158
<i>Müzakerati ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa 23 441 25 100,102,224,386:414,416:417,418:420, 452,489,490:492
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	301